Top 5 preletača u prethodne tri godine

Preletači

NADA KOSTIĆ | Stari grad

4 PUTA PRELETALA

DJB (maj 2016) – nezavisna odbornica (maj 2016) – Čuvari Starog grada (novembar 2016) – POKS (april 2018)

JELENA ĐORĐEVIĆ | Niš

4 PUTA PRELETALA

Dveri (maj 2016) – JS (jul 2016) – nezavisna odbornica (april 2018) – Zavetnici (novembar 2018. godina)

DUBRAVKA ŠARAC MINIĆ | Pančevo

4 PUTA PRELETALA

DS (maj 2016) – nezavisna odbornica (novembar 2017) – NS (jun 2018) – SNS (novembar 2018. godina)

MARKO JANČIĆ | Šabac

4 PUTA PRELETAO

DS (maj 2016) – nezavisni odbornik (oktobar 2016. godina) – SPS (novembar 2016.) – SNS (jul 2017. godina)

TAMARA BASTAJA | Šabac

4 PUTA PRELETALA

Zajedno za Srbiju (maj 2016) – nezavisna odbornica (oktobar 2016) – SPS (novembar 2016) – UG „Siguran korak“ (jun 2017)

OPŠTINE SA NAJVIŠE PRELETAČA

Grad Beograd
Zaječar
Preševo
Kragujevac
Smederevska Palanka

NAJČEŠĆE STRANKE U VLASTI

SNS
SPS
Savez vojvođanskih Mađara
JS
SRS

BROJKE

170 opština u Srbiji
4.002 odbornika
2.704 odbornice
582 odbornika promenilo stranku
103 opštine imale preletače

226 stranaka ima odbornike po opštinama u Srbiji

Istraživanje: Kako se izborna volja u Srbiji izvrgava ruglu

ZA TRI GODINE 582 ODBORNIKA PROMENILA DRES

Čak 582 odbornika promenila su stranački dres i tako izvrgli ruglu izbornu volju građana u 103 opštine u Srbiji u prethodne tri godine, rezultati su istraživanja organizacije CRTA.

MARKO TAŠKOVIĆ

Od kako su pre tri godine održani lokalni izbori i konstituisane lokalne skupštine, najveći broj preletača, skoro polovina, prišao je Srpskoj naprednoj stranci, koja danas nije deo vlasti u svega 13 od 170 lokalnih samouprava. Preletanje iz SNS u druge stranke ili samostalne odbornike zabeleženo je u 29 slučajeva. Postoje i preletači koji su tokom jedne godine promenili čak tri stranke, i to svega nekoliko meseci nakon izbora.

– Praćenje preletanja pomaže da razumemo u kojoj meri se poštuje, a u kojoj meri izigrava izborna volja građana. Ono što uočavamo je da se preletanja rede dešavaju zbog slaganja ili neslaganja sa političkim idejama i programima, a mnogo češće zbog prilike da se zauzme bolji položaj i pridruži timu koji dobija, bez obzira na javni interes – ističe Tamara Branković, koordinatorka istraživačkog tima organizacije CRTA.

Naravno, ponašanjem preletača najviše su pogođeni birači.

– Građani Srbije imaju pravo da znaju ko ih predstavlja i da li donose odluke u njihovom interesu. Promena partije u toku trajanja mandata urušava poverenje građana u izbore i demokratski izabrane predstavnike – naglašava Branković.

Trend preletanja u vidu napuštanja stranke uz zadržavanje odborničkog mandata, odnosno nastavak delovanja u svojstvu samostalnih odbornika, zabeležen je u 124 slučaja. Pored toga, dešavalo se da odbornici tri ili četiri puta menjaju stranke, što je zabeleženo u Somboru, Valjevu, Lebanu, Blacu, Prešev, Čačku. Takav trend teško je u potpunosti sprečiti, ali je moguće smanjiti, smatra programski direktor CRTE Raša Nedeljkov.

– Javni pritisak mora da pode od birača, oni su ti koji treba da vode računa o tome ko ih predstavlja u institucijama i kako se oni ponašaju. Ako izabrani predstavnik promeni stranački dres, građani koje predstavlja imaju pravo da zahtevaju političku odgovornost i ne tolerišu postizbornu trgovinu odbornicima – ističe Nedeljkov, i dodaje da preletanje mora biti predmet interesovanja i tužilaštva jer u svakom od 582 slučaja, kako kaže, ima i osnovane sumnje postojanja korupcije.

Bojan Klačar iz CESID-a podvlači da je preletanje posebno izraženo poslednjih godina, pošto je SNS na vlasti u gotovo svim opštinama pa lokalni političari žele da se pridruže toj stranci kako bi bili na funkciji.

– Broj preletača bi se mogao ublažiti promenom izbornog sistema gde bi birači neposredno glasali za odbornike, a ne za stranačke liste. Na taj način političari bi imali motiv da budu dosledni u svojim stavovima, a i stranke da ih zadrže. Takođe, političari bi morali da shvate da politika nije plen niti samo boravak na vlasti, a da opozicija nije politička smrt – naglašava Klačar. ■

Javni pritisak mora da pode od birača, oni su ti koji treba da vode računa o tome ko ih predstavlja u institucijama, ističe Raša Nedeljkov iz CRTE

PRELETALI I OD DS DO SNS

Zanimljivo da su u prvih pet preletača odbornici koji su čak četiri puta menjali stranku ili status u prethodne tri godine. U tih prvih pet su čak četiri žene, a po karakteru preletanja izdvojili su se Dubravka Šarac-Minić, koja je u opštini Pančevo iz tabora DS-a stigla preko nezavisnog statusa i Narodne stranke do SNS-a, i Marko Jančić, koji je u opštini Šabac došao do naprednjaka tako što je napustio prvo demokrate, pa postao nezavisni i odbornik SPS-a.